

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 183/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., B., zastúpeného advokátom JUDr. E. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. novembra 2012 doručená sťažnosť J. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Z odôvodnenia sťažnosti vyplýva, že: *«(...) Dolupodpísaný J. B. podávam týmto sťažnosť podľa č. 127 ods. 1 Ústavy SR vo veci porušenia môjho základného práva*

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod spis. zn.: 18C/377/2004, zákonným sudcom JUDr. H. H. (ďalej len „konajúca sudkyňa“), týkajúcom sa poškodzovania práv zamestnanca formou diskriminácie.

Dňa 18. 01. 2011 Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) nálezom III. ÚS 332/2010-31 rozhodol, že za obdobie rokov 2004-2010 zákonný sudca spôsobil zbytočné prietahy v konaní a nariadil konajúcemu súdu, aby v konaní pokračoval bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd SR v náleze konštatoval, že v konaní postupoval konajúci sudca nesústredene v tom, že konanie uznesením zo dňa 04. 10. 2010 prerušil z dôvodu, že v inom konaní spis. zn.: 18C 136/2005, ktoré konanie je prerušené nakoľko na Ústavnom súde SR prebieha konanie o nesúlade zákonov a stanovisko Ústavného súdu SR má význam aj pre konanie sťažovateľa. Ústavný súd SR v uvedenom náleze uviedol, že vo veci spis. zn.: 18C 136/2005 na tomto súde neprebieha konanie o nesúlade právnych predpisov. (...)

Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 30. 06. 2011, spis. zn.: 15Co 480/2010-445 zrušil uznesenie konajúceho súdu zo dňa 04. 10. 2010, spis. zn.: 18C 337/2010-423 ako nedôvodné. Odvolací súd poukázal vo svojom rozhodnutí najmä na čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR, v zmysle ktorého právne záväzné akty európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, tzn. že sudca môže v spore riadne konať a pritom zobrať do úvahy pri rozhodovaní európsku jurisdikciu, ktorá zabezpečuje širšiu právnu ochranu ako jurisdikcia slovenská. (...)

Sťažovateľ je presvedčený, že zákonný sudca znova pri rozhodovaní vo veci postupoval nesústredene, keď dňa 25. 08. 2011 uznesením spis. zn.: 18C 337/2004-448 prerušil konanie, a to až do rozhodnutia Ústavného súdu SR v konaní vedenom pod spis. zn.: 18C 136/2005. (...)

Zákonný sudca uznesením zo dňa 13. 06. 2011, spis. zn.: 18C 337/2004-480 rozhodol o pokračovaní v konaní a následne (ihneď) konanie prerušil z dôvodu postúpenia veci Ústavného súdu SR, nakoľko podľa jeho názoru ide o rozpor § 13 ods. 1, 3 Zákonníka práce č. 311/2001 Z. z. v znení zmien a doplnkov s čl. 2 Dohovoru č. 111. (...)

Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. 06. 2012, spis. zn.: 5Co 338/2012-489 bolo potvrdené rozhodnutie konajúceho súdu o prerušení veci aj napriek

tomu, že v ňom explicitne nebola uvedená otázka, ktorú nie je oprávnený súd prvého stupňa riešiť. Rozhodujúci senát krajského súdu nepostupoval pri rozhodovaní vo veci tak, ako v tej istej veci rozhodol iný senát krajského súdu a nepoukázal na čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR v tom zmysle, že zákony a právne predpisy Európskej únie majú prednosť pri rozhodovaní pred slovenskými zákonmi. Takýto postup konajúceho súdu, ale najmä odvolacieho súdu nasvedčuje tomu, že neboli využité zákonné (ústavné) možnosti konania vo veci. (...)

Sťažovateľ podal 20. 06. 2012 na Ústavný súd SR písomný dopyt s cieľom zistiť či bol na ústavnom súde registrovaný podnet o nesúlade právnych predpisov a či sa niekedy viedlo konanie pred týmto súdom vo veci spis. zn: 18C 136/2005. Zo správy Predsedníčky ústavného súdu SR zo dňa 03. 07. 2012, č. Spr. 586/2012 vyplýva, že konanie o nesúlade § 13 ods. 1, 3 zákonníka práce s čl. 2 dohovoru č. 111, ktorý mal obsahovať podnet vo veci spis. zn: 18C 136/2005 sa na ústavnom súde nevedlo. (...)

Sťažovateľ podal sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi konajúceho súdu, v ktorých uviedol aj dôvody, t. j. že zákonný sudca si účelovo vybral dôvod pre prerušenie konania. Podpredsedníčka konajúceho súdu listami zo dňa 17. 07. 2011 a 20. 09. 2011 sťažnosti odmietla. (...)

Sťažovateľ vykonal aj ďalšie úkony keď zaslal (4x) písomné výzvy zákonnému sudcovi na pokračovanie v konaní, pričom kópie výziev predkladal aj predsedovi konajúceho súdu. Na výzvy zákonný sudca ani predseda konajúceho súdu nereagovali.

K predmetu veci sťažovateľ ďalej uvádza, že návrh na súd podal dňa 13. 10. 2004. Od uvedeného dňa až do dňa podania tejto sťažnosti prešlo už viac ako 8 rokov a konajúci sudca na verejných pojednaniach nevykonal rozhodujúci a podstatný dôkaz, a to „Internú smernicu č. PR 10/03 D., a. s. - Sadzobník finančných postihov vodičov MHD za priestupky v doprave“. Ako občan tohto štátu by som chcel vedieť akú dlhú dobu potrebuje sudca na vykonanie dôkazu! Ďalej by som chcel vedieť z akého dôvodu začal konajúci súd riešiť až v roku 2010 nesúlad § 13 ods. 1 a 3 zákonníka práce s čl. 2 dohovoru č. 111.

Z podstaty konania konajúceho sudcu je možné vyvodiť ten záver, že koná účelovo a konanie prerušuje z (neexistujúceho) dôvodu, že na Ústavnom súde SR prebieha iné konanie konajúceho súdu spis. zn.: 18C 136/2005. Čo vedie konajúceho sudcu k takémuto konaniu a tým k predlžovaniu stavu právnej neistoty! Je takéto konanie v súlade s čl. 145 ods. 4 Ústavy SR? (...)

Sťažovateľ tvrdí, že konajúci sudca nerešpektoval odporúčanie Ústavného súdu SR uvedené v náleze III. ÚS 332/2010-31 zo dňa 18. 01. 2011, naďalej koná neefektívne a nesústredene, keď o. i. doteraz nevykonal dôkaz smernicou PR 10/03 D. a. s., a preto považuje sťažnosť za dostatočne odôvodnenú. (...)

Navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky po predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov svoju sťažnosť prijal na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 citovaného zákona a aby v konaní vo veci samej vyhovel mojej sťažnosti.

Od Ústavného súdu Slovenskej republiky požadujem primerané finančné zadosťučinenie v sume 6 000,00 EUR(...) Takto uplatnenú sumu primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňujem tým, že právna neistota, v ktorej sa dlhodobo nachádzam, mi spôsobila nielen materiálnu, ale aj nemateriálnu ujmu, a to nielen mojej osobe, ale aj mojej rodine. Ujma, ktorá mi bola spôsobená je bližšie a podrobne uvedená v časti I tejto sťažnosti.

Žiadam tiež, aby mi Ústavný súd Slovenskej republiky uhradil trovy konania /trovy právneho zastúpenia v rozsahu procesných úkonov, ako aj ďalších nákladov spojených s uplatňovaním ochrany mojich základných práv na Ústavnom súde Slovenskej republiky v sume 421,56 EUR(...)

Na základe uvedeného navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky prijal tento nález:

1. Základné práva J. B.(...) upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy(...) postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn.: 18C/377/2004 porušené boli.

2. Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov, a aby vo veci konal ako nezávislý a nestranný súd.

3. J. B.(...) priznáva finančné zadosťučinenie 6 000,00 EUR(...), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (nálezu).

4. JUDr. E. Š. priznáva trovy konania/trovy právneho zastúpenia 421,56 EUR(...), ktoré je súd povinný zaplatiť na účet advokáta(...) do dvoch mesiacov od tohto rozhodnutia (nálezu).»

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Ústavný súd pripomína, že vo vzťahu k napadnutému konaniu už nálezom č. k. III. ÚS 332/2010-31 z 18. januára 2010 vyslovil porušenie označeného článku ústavy, okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietáhov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie, ako aj trovy konania, a preto predmet tohto konania by mohol byť vymedzený až od právoplatnosti uvedeného rozhodnutia ústavného súdu. Zo sťažnosti a z jej príloh však vyplýva, že napadnuté konanie bolo uznesením okresného súdu č. k. 18 C 377/2004-480 z 13. júna 2012 prerušené „*podľa § 109 ods. 1 písm. b) druhej vety O. s. p.*“. Sťažovateľ s prerušením napadnutého konania nesúhlasil a proti uzneseniu okresného súdu č. k. 18 C 377/2004-480 podal v zákonnej lehote odvolanie, ktorému však nebolo vyhovené, pretože Krajský súd v Bratislave (ďalej len „*krajský súd*“) svojím uznesením č. k. 5 Co 338/2012-489 uznesenie súdu prvého stupňa o prerušení napadnutého konania potvrdil. Rozhodnutie okresného súdu o prerušení napadnutého konania teda nadobudlo právoplatnosť. Okrem uvedeného je možné konštatovať, že zákonná sudkyňa vo veci okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 377/2004 podaním z 21. septembra 2012, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 18. októbra 2012, sa návrhom na začatie konania o súlade právnych predpisov domáha vyslovenia nesúlady § 13 ods. 1 a 3 Zákonníka práce s čl. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vec bola na ústavnom súde zaevidovaná pod sp. zn. Rvp 13101/2012.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov teda možno porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie štátneho orgánu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 62/01, II. ÚS 20/02).

Zo samotnej sťažnosti a z jej príloh (uznesenie okresného súdu č. k. 18 C 377/2004-480 a uznesenie krajského súdu č. k. 5 Co 338/2012-489) vyplýva, že napadnuté konanie bolo právoplatne prerušené, pričom rozhodnutie o prerušení napadnutého konania sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený advokátom, predmetnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nenapadá. Zo sťažnostného návrhu (tzv. petitu sťažnosti) vyplýva, že sťažovateľ sa domáha výlučne vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov „*upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy(...)* postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spis. zn.: 18C/377/2004“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nečinnosť súdu v dôsledku existencie legálnej alebo legitímnej prekážky jeho postupu neposudzuje ako zbytočné prietahy v súdnom konaní (mutatis mutandis II. ÚS 3/00, I. ÚS 126/02, III. ÚS 42/02, I. ÚS 65/03).

Ústavný súd zastáva názor, že ak nedôjde k odpadnutiu prekážky napadnutého prerušeného konania, nemôžu sa v prerušovanom konaní vykonávať žiadne procesné úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty účastníkov, a tým k naplneniu účelu označeného základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto konštatuje, že vzhľadom na uvedené okolnosti danej veci v súčasnom štádiu napadnutého konania nevyplýva žiadna možnosť porušenia označeného základného práva (čl. 48 ods. 2 ústavy) sťažovateľa, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, preto bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2013